

Опис кредитного модуля (дисципліни)

«Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності»

(код та назва кредитного модуля, дисципліни)

Статус кредитного модуля _____ обов'язковий
(обов'язковий або за вільним вибором студентів)

Лектор Чікін Сергій Вікторович, к.т.н., доцент кафедри КВМ ММІ
(прізвище, ім'я та по батькові, посада)

Інститут/факультет Механіко-машинобудівний
(назва)

Кафедра конструювання верстатів і машин
(назва)

I. Загальні відомості

Дисципліна «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» відноситься до циклу професійної та практичної підготовки навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» (НП-13) та «магістр» (НП-06) за спеціальністю **7.18010011** (7.000002) та **8.18010011** (8.000002) «Інтелектуальна власність» напрямку підготовки «Специфічні категорії», що віднесена до нормативної частини дисциплін передбачених Галузевими стандартами вищої освіти «Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста за спеціальністю специфічних категорій 7.000002 «Інтелектуальна власність» та «Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю специфічних категорій 8.000002 «Інтелектуальна власність» кваліфікації 2419.2 «Професіонал з інтелектуальної власності»», які затверджені Міністерством освіти і науки України від 25.10.2007 р.

Навчальна програма дисципліни ухвалена Методичною радою Механіко-машинобудівного інституту та затверджена директором Механіко-машинобудівного інституту.

II. Розподіл навчального часу

Форма навчання	Семестр	Всього Кредитів / годин	Розподіл навчального часу за видами занять					Семестрова атестація
			Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Лабораторні роботи	Контрольні роботи	
Денна (спеціаліст)	10	3,5/126	27	18	-	-	81	екзамен
Денна (магістр)	11	3,0/108	18	18	-	-	72	екзамен

III. Мета і завдання модуля (дисципліни)

Мета дисципліни – оволодіння на предметно-практичному рівні знаннями та навичками необхідними для обґрунтованого проведення ліцензійних операцій і забезпечення одержання найбільших економічних вигод від їх здійснення.

Предмет дисципліни – зміст та особливості системи розпорядження правами інтелектуальної власності на результати інтелектуальної діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- чинне нормативно-правове забезпечення операцій щодо передачі прав на ОПВ, включаючи міжнародні угоди, учасницями яких є Україна;
- теорію і практику ліцензійних правовідносин, розуміти техніко-економічний, правовий та комерційний їх зміст;
- особливості правового регулювання суспільних відносин щодо ноу-хау;
- основи економіки нематеріальних активів;

вміти:

- застосовувати на практиці чинні нормативно-правові акти України, у тому числі міжнародні угоди за устю Україна, з питань передачі прав на ОПВ;
- вирішувати проблемні питання суспільних відносин щодо укладання та виконання умов ліцензійних операцій;
- скласти:
 - договір про передачу права власності на винахід (корисну модель),
 - договір про передачу права власності на промисловий зразок,
 - договір про передачу права власності на знак для товарів і послуг,
 - ліцензійний договір на використання винаходу (корисної моделі) на умовах виключної та невиключної ліцензій,
 - ліцензійний договір на використання промислового зразка на умовах виключної та невиключної ліцензій,
 - ліцензійний договір на використання знака для товарів і послуг на умовах виключної та невиключної ліцензій,
 - договір про передачу ноу-хау, опціонний договір;
- підготувати комплект документів стосовно реєстрації у Державному департаменту інтелектуальної власності:
 - договорів про передачу права власності та ліцензійних договорів на використання ОПВ;

відкритих ліцензій.

Рівень сформованості усіх знань та умінь відповідно до ОПП це О - уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї.

IV. Зміст дисципліни (кредитного модуля)

Змістовий модуль 1 ПРАВОВІ ПІДСТАВИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (ІВ)

Тема 1.1 Виникнення, розвиток та значення міжнародної торгівлі ліцензіями. Тенденції розвитку ринку ліцензій.

Етапи розвитку міжнародної торгівлі ліцензіями. Причини розвитку міжнародної торгівлі ліцензіями. Історія розвитку міжнародної торгівлі. Взаємоз'язок міжнародної торгівлі ліцензіями з відтворенням, рівнем новітньої техніки та технології, що розроблюється та використовується. Відтворення новітніх технологій на базі ліцензій. Становлення ринку ліцензій в Україні, його характерні особливості та тенденції розвитку.

Тема 1.2 Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні

Право розпорядження майновими правами ІВ за Конституцією України, за міжнародними договорами в сфері ІВ, за кодексами України, за законами України. Механізми розпорядження майновими правами ІВ за Постановами КМУ та Наказами МОН. Не договірні способи розпорядження майновими правами ІВ (спадкування, правонаступництво). Договірні способи розпорядження майновими правами ІВ.

Тема 1.3 Особливості розпорядження майновими правами на окремі об'єкти інтелектуальної власності

Особливості розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права та суміжних прав. Особливості розпорядження майновими правами на об'єкти права промислової власності: винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, топографії інтегральних мікросхем.

Змістовий модуль 2 ДОГОВОРИ З РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ ІВ

Тема 2.1 Договори про передачу прав на об'єкти інтелектуальної власності

Договір про передання (відчуження) виключних майнових прав ІВ. Договір щодо передання виключних майнових прав на об'єкт, що створений у зв'язку з виконанням трудового договору. Договір щодо передання виключних майнових прав на об'єкт, що створений за замовленням. Засновницький договір щодо внесення майнових прав ІВ в якості внеску до статутного капіталу господарського товариства. Договір застави.

Тема 2.2 Ліцензійні договори

Договори щодо надання дозволу на використання об'єктів ІВ: виключна ліцензія, одинична ліцензія, невиключна ліцензія. Поняття про "відкриту ліцензію". Поняття про "примусову ліцензію". Поняття про "обов'язкову ліцензію".

Ліцензійні договори. Загальні положення. Істотні умови ліцензійних договорів. Строк ліцензійного договору. Орієнтовна структура ліцензійного договору та аналіз положень статей договору.

Тема 2.3 Державна реєстрація передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності

Державна реєстрація передачі прав (надання дозволів на використання) на об'єкти авторського права. Державна реєстрація передачі прав (надання дозволів на використання) на об'єкти права промислової власності.

V. Методи навчання та інформаційно-методичне забезпечення

Методами навчання є виклад змісту курсу на лекційних заняттях та його закріплення та під час самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів здійснюється шляхом опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури з метою поглибленого вивчення змісту тем дисципліни відповідно до планів лекцій і підготовки до заліку.

Передбачене індивідуальне консультування.

Склад інформаційних ресурсів навчальної дисципліни

Веб-сайти організацій (підприємств):

Офіційний веб-портал Держдепартаменту інтелектуальної власності.

http://www.sdip.gov.ua/ua/normative_acts.html

Державне підприємство «Український інститут промислової власності».

<http://www.ukrpatent.org/>

Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг

<http://www.ip-centr.kiev.ua>

Державне підприємство "Інтелзахист"

http://sdip.gov.ua/ua/dpi/intel_golov.html

Державне підприємство "Українське агентство з авторських та суміжних прав"

<http://www.uacrr.kiev.ua>

Науково-практичний журнал "Інтелектуальна власність"

<http://www.intelvlas.com.ua>

Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

<http://www.library.kpi.ua>

Пошукова система

Бази даних та інформаційно-довідкові системи Державного підприємства «Український інститут промислової власності».

<http://www.ukrpatent.org/ua/bases2.html>

**Патентно-інформаційні фонди на сайті Державного підприємства
«Український інститут промислової власності»**

<http://www.ukrpatent.org/ua/patents.html>

- Патентно-інформаційна база експертизи (ПІБ)
- Фонд патентної документації громадського користування (ФГК)
- Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності

**Корисні гіперпосилання на сайті Державного підприємства
«Український інститут промислової власності»**

http://www.ukrpatent.org/ua/links_ukr.html

- Веб-сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ)
- Федеральна служба з інтелектуальної власності, патентів і товарних знаків (Роспатент)
- Адреси веб-сайтів відомств інтелектуальної власності та міжнародних організацій
- Перелік адрес зарубіжних баз даних, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті
- Перелік науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті

Освітній портал

Європейське патентне відомство <http://www.epo.org/patents/learning/e-learning.html>

Література з навчальної дисципліни наявна в бібліотеці КП

Бібліографія	К-сть прим.
1. Дмитришин В.С. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні: Навч. посібник. – К.: «Інт. інтел. влас. і права», 2008. – 248 с.	5
2. Меньяло Л.А. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності: Конспект лекцій. – К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності і права”, 2000. – 168 с	4

Нормативні акти

(кодекси, закони)

1. Цивільний кодекс України.
2. Господарський кодекс України.
3. Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.93 р. №3792-ХІІ зі змінами.
4. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.93р. № 3687-ХІІ зі змінами.
5. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.93р. №3688-ХІІ зі змінами.

6. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.93р. №3689-ХІІ зі змінами.

7. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.93р. №3116-ХІІ . зі змінами

(Постанови Кабінету Міністрів України)

8. "Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір" від 27 грудня 2001 р. № 1756;

9. "Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати" від 18 січня 2003 р. N 71;

10. "Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав" від 18 січня 2003 р. N 72;

11. "Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми" від 14 січня 2004 р. № 8;

12. "Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності" від 23 грудні 2004 р. № 1716 (в редакції Постанови КМУ від 19 вересня 2007 р. № 1148).

(Накази Міністерства освіти і науки України (МОН))

13. Наказ МОН України від 16 липня 2001 р. № 521 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 липня 2001 р. за № 644/5835) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на **винахід (корисну модель)** та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі)".

14. Наказ МОН України від 3 серпня 2001 р. № 574 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2001 р. за № 716/5907) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на **промисловий зразок** та видачу ліцензії на використання промислового зразка".

15. Наказ МОН України від 3 серпня 2001 р. № 576 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2001 р. за № 718/5909) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на **знак для товарів і послуг** та видачу ліцензії на використання знака для товарів і послуг".

16. Наказ МОН України від 3 серпня 2001 р. № 577 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2001 р. за № 719/5910) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на **топографію**

інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми".

17. Наказ МОН України від 16 липня 2001 р № 520 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 30 липня 2001 р. за № 643/5834) "Про затвердження Інструкції про офіційну публікацію заяви про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого **винаходу (корисної моделі)** та клопотання про її відкликання".

18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2001 року № 575 (Zareestrovano в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2001 р. за № 717/5908) "Про затвердження Інструкції про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого **промислового зразка** та клопотання про її відкликання".

Методичні вказівки

1. Методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів з дисципліни (кредитного модуля) «РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» для студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» та «магістр» за спеціальностями 7.18010011 (7.000002) і 8.18010011 (8.000002) «Інтелектуальна власність» напрямку підготовки «Специфічні категорії» / Укл. С.В. Чікін. – К.: ММІ НТУУ «КПІ» (електронне видання), 2011, - 15 с.

2. Методичні рекомендації щодо підготовки та проведення семінарських та практичних занять з дисципліни (кредитного модуля) «РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» для студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» та «магістр» за спеціальностями 7.18010011 (7.000002) і 8.18010011 (8.000002) «Інтелектуальна власність» напрямку підготовки «Специфічні категорії» / Укл. С.В. Чікін. – К.: ММІ НТУУ «КПІ» (електронне видання), 2011, - 25 с.

VI. Мова

Пропонується викладання державною мовою.

VII. Характеристика індивідуальних завдань

Навчальною програмою дисципліни індивідуальні завдання не передбачені

VIII. Методика оцінювання

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

1) робота в аудиторії;

2) дві модульні контрольні контрольні роботи (кожна тривалістю по 0,5 акад. годин).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання

1. Робота в аудиторії

Складається з оцінювання роботи студента на лекціях (максимальна кількість балів - 32) та практичних заняттях (максимальна кількість балів - 32).

1.1 Робота в лекційній аудиторії

Ваговий бал – 2 за дві академічні години. Максимальна кількість балів на всіх лекційних заняттях дорівнює $2 \text{ бали} \times 9 = 18 \text{ балів}$.

2 бали – студент активно поводить себе на заняттях (ставить питання, бере участь в обговореннях тощо), веде конспект;

1 бал – студент присутній на заняттях, але конспект не веде;

0 балів – студент відсутній на заняттях.

1.1 Робота на практичних заняттях

Ваговий бал – 2 за дві академічні години. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює $2 \text{ бали} \times 9 = 18 \text{ балів}$.

2 бали – студент активно поводить себе на заняттях (ставить та відповідає на питання, бере участь в обговореннях тощо), веде конспект, виконує завдання викладача;

1 бал – студент присутній на заняттях, але поводить себе пасивно, конспект не веде;

0 балів – студент відсутній на заняттях.

Максимальна кількість балів на всіх аудиторних заняттях дорівнює $18 + 18 = 36 \text{ балів}$.

2. Модульний контроль

Ваговий бал – 10. Максимальна кількість балів за всі контрольні роботи дорівнює $10 \text{ балів} \times 2 = 20 \text{ балів}$.

10 балів – відповідь на всі питання білету модульного контролю;

5 балів – одна неправильна відповідь на питання білету модульного контролю;

0 балів - дві неправильні відповіді на питання білету модульного контролю.

3. Екзамен

Ваговий бал – 15. Максимальна кількість балів R_E з екзамену $15 \text{ балів} \times 3 \text{ питання} = 45 \text{ балів}$. Екзаменаційний білет складається з трьох питань: 1, 2) теоретичні питання з дисципліни, 3) практичне завдання.

Розмір (R) шкали РСО з кредитного модуля, семестрова атестація з якого передбачена у вигляді екзамену, формується як сума вагових балів

контрольних заходів протягом семестру $R_C = \sum_k \hat{r}_k$ та вагового балу з екзамену R_E :

$$R = R_C + R_E.$$

Таблиця 1. Переведення рейтингових оцінок в ECTS та традиційні оцінки

Значення рейтингу з кредитного модуля RD	Оцінка ECTS та визначення	Традиційна екзаменац. (диф. зал.) оцінка	Традиційна залікова оцінка
$0,95 R \leq RD$	A – Відмінно	Відмінно	Зараховано
$0,85 R \leq RD < 0,95 R$	B – Дуже добре	Добре	
$0,75 R \leq RD < 0,85 R$	C – Добре		
$0,65 R \leq RD < 0,75 R$	D – Задовільно	Задовільно	
$0,6 R \leq RD < 0,65 R$	E – Достатньо (задовольняє мінімальні критерії)		
$RD < 0,6 R$	Fx – Незадовільно	Незадовільно	Незараховано
$RD < 0,4 R$ (залік) $r_C < 0,5 R_C$ (екзамен)	F – Незадовільно (потрібна додаткова робота)	Не допущено	

Залікова контрольна робота

Студент, якого не задовольняє семестровий рейтинг, має право на його анулювання¹⁾ та складання залікової контрольної роботи, яка проводиться у вигляді тестування (8 питань).

Ваговий бал – 12,5 за правильну відповідь тесту. Максимальна кількість $12,5 \times 8 = 100$ балів.

Кількість правильних відповідей	Набрані бали	Оцінка за Болонською системою	Звичайна оцінка
8	100	A	«ЗАРАХОВАНО»
7	87,5	B	
6	75	C	
5	62,5	E	
4	50	FX	«НЕ ЗАРАХОВАНО»
3	37,5		
2	25	F	
1	12,5		

Отриманий результат залікової контрольної роботи є остаточним та проставляється в заліковій відомості.

1) Факт участі студента у заліковій контрольній роботі означає його відмову від семестрового рейтингу.

Умови позитивної проміжної атестації.

Для отримання “зараховано” з першої проміжної атестації (8 тиждень) студент матиме не менше ніж 25 балів *(за умови, якщо на початок 8 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів “ідеальний” студент має отримати 50 балів).*

Для отримання “зараховано” з другої проміжної атестації (14 тиждень) студент матиме не менше ніж 45 балів *(за умови, якщо на початок 14 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів “ідеальний” студент має отримати 90 балів).*

ІХ. Організація

Порядок реєстрації на вивчення дисципліни та на семестрову атестацію визначається деканатом інституту.